

Ranskalais-Suomalainen Kaappakamari Chambre de Commerce Franco-Finlandaise

De Jeanne d'Arc à Tarja Halonen est une présentation de la chambre de commerce Franco-Finlandaise. Ce document reprend la bande sonore de la présentation dans les deux langues et est destiné à être un complément de la présentation multimédia.

- 1.1 Les relations entre la France et la Finlande sont très anciennes. Nous espérons que cette présentation permettra aux lecteurs Français de comprendre l'importante influence de la France sur l'évolution de la Finlande et aux lecteurs Finlandais de retrouver leurs sources européennes.
- 1.2 Bonne visite.

2 De Jeanne d'Arc à Tarja Halonen

- 2.1 Cette présentation couvre une très longue période. Il ne s'agit pas d'une présentation chronologique exhaustive, mais plutôt d'un recueil "ludique" de faits et d'événements politiques ou culturels qui ont marqué les relations franco-finlandaises.
- 2.2 Mme Tarja Halonen étant la première présidente finlandaise, la présentation adopte une tonalité féminine.

Jeanne d'Arcista Tarja Haloseen on Ranskalais-Suomalaisen Kaappakamarin esitelmä. Tähän dokumenttiin on koottu esitelmän ääni- raidan tekstit kahdella kielellä ja se on tarkoitettu täydentämään varsinaista esitelmää.

- 1.1 Ranskan ja Suomen väliset suhteet ovat hyvin pitkät. Toivomme tämän esityksen auttavan ranskalaisia katselijoita ymmärtämään Ranskan merkittävän vaikutuksen Suomen kehityksessä ja suomalaisia katselijoita löytämään eurooppalaiset juurensa.
  - 1.2 Mukavia katseluhetkiä.
-
- 2 Jeanne d'Arcista Tarja Haloseen
- 2.1 Esitys kattaa hyvin pitkän aikakauden. Kyseessä ei ole kuitenkaan tyhjentävä kronologinen esitys, vaan pikemminkin informatiivinen ja viihteellinen kokonaisuus erilaisia poliittisia ja kulturellisia tapahtumia, joilla on ollut merkitystä ranskalais-suomalaisten suhteiden kannalta.
  - 2.2 Tarja Halonen on Suomen ensimmäinen naispresidentti ja niinpä esityksemme onkin saanut naispainotteisen sävyn

- 3.1 A l'ère moderne et sous l'Union européenne, le moyen-âge pourrait paraître bien lointain.
- 3.2 Pourtant, en regardant d'un peu plus près, il est aisément de trouver à cette époque lointaine des traits communs avec notre temps :
- 3.3 Une grande partie de l'Europe utilise aujourd'hui l'euro. Il y a cinq siècles, l'or était l'unique devise pour tout le continent.
- 3.4 Les documents sont traduits dans chaque langue officielle en vigueur dans le cadre de l'Union. Jadis cela n'était pas nécessaire, car une langue commune, le latin, était utilisée sur l'ensemble du territoire.
- 3.5 Nous cherchons bien souvent la réponse à nos problèmes à Bruxelles, fonction qui du temps de Jeanne d'Arc était assurée par Rome.
- 3.6 Dans le domaine de la science et de la religion, l'Europe avait également une capitale, Paris. Et c'est dans le Paris du 15e siècle que débute de cette présentation.
- 3.7 Olaus Magni le plus fameux des Finlandais du Paris du moyen-âge
- 3.8 Les savants et les étudiants de l'Europe entière se retrouvaient à la Sorbonne, haut lieu des sciences et de la méditation de l'époque. Parmi les nombreux étudiants Finlandais, le plus connu fut le petit orphelin de Turku, Olavi Maununpoika.
- 3.9 Il existe des informations très détaillées sur les études d'Olavi à Paris, comme les noms des livres qu'il emprunta à la bibliothèque de la Sorbonne ou bien le fait qu'il détenait une bourse bien confortable pour assurer son séjour.
- 3.10 Olavi Maununpoika séjourna à Paris à deux reprises. Il étudia à la Sorbonne de 1425 à 1428, puis vers 1433. Au cours son deuxième séjour, il prit une part active à la vie de l'université et fut

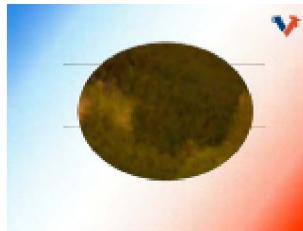
- 3.1 Meistä Euroopan unionissa elävissä modernin aikakauden ihmisistä keskiaika voi tuntua hyvin kaukaiselta.
- 3.2 Kuitenkin lähemmin katseltaessa tästä kaukaisesta aikakaudesta on löydettyvissä monia yhteisiä piirteitä meidän aikakautemme kanssa :
- 3.3 Suuri osa Eurooppaa käyttää nykyään euroa. Viisi vuosisataa sitten koko maanosassa kävi kulta valuutasta.
- 3.4 Euroopan unionissa dokumentit käännetään kaikille unionin virallisille kielille. Ennen muinoin se ei ollut tarpeellista, sillä maanosassamme käytettiin kaikkialla yhteisenä kielenä latinaa.
- 3.5 Nykyään etsitään vastauksia ongelmiin Brysselstä. Jeanne d'Arcin aikakaudella niitä etsittiin Roomasta.
- 3.6 Tieteen ja uskonnnon pääkaupunkina oli Pariisi ja juuri 1400-luvun Pariisista lähdemmekin liikkeelle tässä esityksessämme.
- 3.7 Olavi Maununpoika - kuuluisin suomalainen keskiajan Pariisissa
- 3.8 Keskiajalla Sorbonne oli tieteen ja ajatelun keskus, jonka tiedemiehet ja opiskelijat kaikkialta Euroopasta suuntasivat askeleensa. Useiden suomalaisopiskelijoiden joukosta kuuluisimmaksi nousi Turusta kotoisin ollut orpopoika Olavi Maununpoika.
- 3.9 Olavin opiskelusta Pariisissa löytyy hyvin seikkaperäisiä tietoja. Hänen Sorbonnen kirjastosta lainaamiensa kirjojen nimet on tiedossa samoin kun se, että hän sai mukavan suuruisen stipendin, jonka avulla hän rahoitti opiskeilunsa
- 3.10 Olavi Maununpoika opiskeli Pariisissa kahteen otteeseen. Ensimmäisen kerran vuosina 1425-1428 ja toisen kerran noin vuoden 1433 tienoilla. Jälkimmäisellä kerralla hän osallistui aktiivisesti yliopistoelämään ja hänet jopa valittiin Sorbonnen rehtoriaksi.
- 3.11 Tässä asemassa hän sai aivan erityislaatuisen tehtävän suorittaaakseen.

- même élu "proviseur" de la Sorbonne.
- 3.11 Cela lui permit de remplir une mission tout à fait extraordinaire : Il fut en effet élu membre d'une délégation chargée de présenter au roi les excuses de la Sorbonne, qui avait longtemps collaborer avec l'envahisseur Anglais.
- 3.12 Mission accomplie et Sorbonne sauvée, Olavi Maununpoika décida d'écrire son nom Olave le Grand. Il fut sans doute le premier Finlandais ayant joué un rôle dans la vie politique française, mais il n'est pas le seul, même s'il fallut attendre longtemps pour lui trouver un successeur.

Olavi Maununpoika nimittiin valittiin yhdaksi delegaation jäseneksi, jonka tehtävänä oli esittää kuninkaalle Sorbonnen yliopiston anteeksipyynnöt, koska yliopisto oli tehnyt yhteistyötä vihollisten, englantilaisten kanssa.

3.12 Tehtävän suoritettuaan ja Sorbonnen pelastettuaan Olavi Maununpoika päätti ruveta kirjoittamaan nimensä muotoon Olave le Grand, Olavi Suuri. Hän oli eittämättä ensimmäinen suomalainen, joka esiintyi ranskalaisen poliitikan näyttämöllä. Hän ei ole kuitenkaan ainoa, vaikkakin hänen seuraajaansa jouduttiinkin odottamaan aika kauan.

- 4.1 C'est à M. Ari Vatanen que revient ce rôle : devenu député UMP au parlement européen, il siège à Strasbourg. Ari Vatanen est sans doute actuellement le Finlandais le mieux connu et le plus populaire en France.
- 4.2 Interrogé au sujet de la collaboration franco-finlandaise avant qu'il ne devienne politicien, l'agriculteur qui avait mis fin à sa carrière de ralleyman et cultivait des champs en Provence
- 4.3 fit le commentaire suivant :
On peut dire que la collaboration franco-finlandaise marchait plutôt bien la plus part du temps: les français font de très bonnes voitures, les Finlandais sont beaucoup plus fort au volant, ce qui rend la vie équilibrée.
- 4.4 Outre son travail de pilote et de politicien, M. Vatanen a contribué, avec sa 205, à redresser la situation de la voiture française sur le marché finlandais alors conquis par la voiture japonaise, et toutes les marques en ont fortement bénéficié.

- 4.1 Ari Vataselle on langennut tämä rooli. Hänet valittiin ranskalaisen UMP-puolueen edustajana Euroopan parlamentin jäseneksi Strasbourgiin. Ari on epäilemättä parhaiten tunnettu ja suosituin suomalainen Ranskassa.
- 4.2 Niihin aikoihin kun Ari oli lopettanut raliliuransa ja villjeli peltuja Provencessa ja ennen kuin hän ryhti poliitikoksi, kysyttäessä hänen mielipidettään ranskalais-suomalaisesta yhteistyöstä hän vastasi:
- 4.3 Mielestäni ranskalais-suomalainen yhteistyö toimii pääsääntöisesti hyvin. Te ranskalaiset osaatte tehdä erittäin hyviä autoja, kun me suomalaiset taas olemme parempia auton ratissa. Elämämme on siten hyvinkin tasapainoista.
- 4.4 Poliitikon ja Peugeot-tallin kilpa-autoilijan uran lisäksi, Vatanen on edistänyt Suomessa suuresti kaikkien ranskalaisten automerkkien myyntiä. Ennen hän markkinoita hallitsivat japanilaiset autot.

- 5.1 Pierre Louis de Maupertuis (1698-1759) , homme de science et de mathématiques, fut un newtonien de la toute première heure.
- 5.2 Il était nécessaire à Maupertuis de fournir une preuve tangible démontrant que la Terre tourne sur elle même et autour du soleil et non l'inverse..
- 5.3 Heureusement, les hommes de sciences de l'époque trouvèrent un moyen : si la Terre tourne sur elle-même, la force centrifuge influence sa forme qui ne peut donc pas être un globe parfait et doit forcément être légèrement aplati aux pôles.
- 5.4 L'académie des sciences royale décida donc d'envoyer M. de Maupertuis en Laponie afin d'y faire prendre des mesures pour déterminer la forme réelle du globe. Ce ne fut pas un voyage sans péripéties, et une grande aventure pour tous les participants.
- 5.5 Vous trouvez dans la présentation les plans de l'Europe, de Tornio et des observatoires installés par M de Maupertuis. Après une année de mesures prises à partir des collines des environs et un tracé de longueur d'un degré sur le lac, de Maupertuis rentra à Paris en grand savant.
- 5.6 Mais il ne rentrait seul. En fait, son aventure ne s'était pas limitée aux sciences, et comprenait également une dimension beaucoup plus humaine, ce qui permit à Voltaire de décrire ainsi le retour de son ami:
- Les climats soumis aux trois couronnes, c'est la Suède, la Finlande n'existe pas encore.
  - Avec vos secteurs, les fameuses mesures sur la forme de la terre
  - Avec vos carpes, l'expédition s'est nourrie grâce à la pêche
  - et surtout avec les deux Laponnes
- 5.7 Des Laponnes, bien sûr que non. Il
- 5.1 Ranskalainen Pierre Louis de Maupertuis (1698-1759) oli tiedemies ja matematiikko, joka oli Newtonin teorioiden varhainen kannattaja..
- 5.2 Hänellä oli välttämätön tarve saada konkreettisia todisteita siitä, että maapallo kiertää aurinkoa eikä päinvastoin.
- 5.3 Onneksi tiedemiehet olivat löytäneet ratkaisun. Jos maapallo pyörii itsensä ympäri, keskipakoisvoiman täytyy vaikuttaa sen muotoon eikä se voi olla täydellisen pyöreä, vaan sen täytyy olla navoilaan hieman litistynyt.
- 5.4 Ranskan kuninkaallinen tiedeakatemia päätti lähettää Maupertuisin Lappiin tekemään mittauksia, jotta voitaisiin määritellä maapallon todellinen muoto. Se ei ollut mikään tylsä rutiinimatka, vaan kaikille osallistujille varsinaisen seikkailu .
- 5.5 Tässä kuvassa näette Maupertuisin hahmottelemia karttoja Euroopasta ja Tornion seudusta sekä tämän observatorista. Vuoden pituisten mittausten jälkeen, jotka tehtiinalueen vaaroilla ja vesistössä, Maupertuis palasi Pariisiin suurena tiedemiehenä.
- 5.6 Mutta Maupertuis ei palannut Pariisin yksin. Itse asiassa hänen seikkailunsa ei rajoittunut pelkkään tieteen harjoittamiseen, vaan sisälsi myös ihmillisempää piirteitä. Voltaire kirjoittikin ystävänsä paluusta näin:
- Kävit Kolmen kruunun eli Ruotsin maassa. (Tässä kohden lukijana täytyy muistuttaa, että Suomihan kuului siihen aikaan Ruotsiin.)
  - Siellä teit sektoreiden avulla kuuluisia tutkimuksiasi.
  - Retkikunnan muonitus järjestyi karpien kalastuksen sekä ennen kaikkea kahden lappilaisen neitosen avulla.
- 5.7 Lappilaisia neitosiako? No ei todell-

s'agissait des deux filles d'un haut fonctionnaire local qui n'apprécia pas du tout la manœuvre du fulgurant gallant scientifique.

La guerre des Chapeaux et la petite guerre (1741 - 1743)

- 6.1 Le royaume de Suède, dont le territoire finlandais faisait partie, fut un allié fidèle de la France tout au long du 18ème siècle.
- 6.2 La France était alors le pays le plus riche d'Europe et sa population était dix fois supérieure à la population suédoise.
- 6.3 Les ententes franco-suédoises contenaient des subsides, c'est à dire des versements d'argent par la France à la Suède en contrepartie des faveurs politiques obtenues.
- 6.4 La Suède, incitée par la France, attaqua donc la Russie en 1741. le résultat fut désastreux comme le montre bien le plan qui présente la frontière conformément au traité de Turku de 1743.
- 6.5 Les Suédois décidèrent alors la construction d'une base marine à mi-chemin entre Stockholm et St-Petersburg. cette base aurait pour mission d'héberger une flotte capable d'arrêter la flotte russe qui avait réussi à se présenter aux portes de Stockholm, et de renforcer ainsi leur défense.
- 6.6 Mais la Suède était incapable de financer la construction d'une telle fortification. La France envoya donc 90 tonnes d'or pour permettre de commencer cette construction, et c'est là que continue l'histoire.
- 7.1 La construction de Sveaborg fut décidée en 1747. Il s'agissait alors du plus grand projet de construction jamais entrepris par la Suède.
- 7.2 Le jeune lieutenant-colonel Augustin

lakaan, vaan kyseessä oli kaksi paikallisen korkea-arvoisen virkamiehen tytärtä, jotka eivät perillä Pariisissa enää olleet kovin mielissään tämän äkipikaisen tiedemiehen, naistennaurattajan tempusta houkutella heidät muukaansa.

- 6.1 Ruotsi, johon Suomi siis kuului, oli koko 1700-luvun Ranskan uskollinen liittolainen.
- 6.2 Euroopan vaurain maa oli tuolloin Ranska, jonka asukasluku oli kymmenen kertaa suurempi kuin Ruotsin.
- 6.3 Ranskan ja Ruotsin välillä tehdyt sopimukset perustuivat Ranskan antamiin taloudellisiin avustuksiin Ruotsille, joka taas tarjosi vastapalvelukseksi poliittisia hyötyä näkökohtia.
- 6.4 Ranskan rohkaisemana Ruotsi hyökkäsi Venäjälle vuonna 1741 kohtalokkain seurauksin, jotka näkyvät tässä Turun vuoden 1743 sopimukseen perustuvassa kartassa.
- 6.5 Ruotsalaiset päättivät rakentaa laivastotukikohdan Tukholman ja Pietarin puoliväliin. Laivaston tehtävään oli vahvistaa puolustusta ja ennen kaikkea pystyä pysäytämään venäläinen laivasto, joka oli jo onnistunut pääsemään Tukholman portteille asti.
- 6.6 Ruotsilla ei ollut kuitenkaan varoja rahoittaa tällaista linnoituksen rakentamista, jolloin Ranska lähetti 90 tynnyriä kultaa hanketta varten.

- 7.1 Suomenlinnan rakentamisesta tehtiin päätös vuonna 1747. Se oli Ruotsin suurin hanke sen siihen astisessa historiassa.

- Ehrensvärd fut choisi comme réalisateur du projet. Il avait fait ses études d'artillerie en France et était parfaitement cultivé dans l'influence de l'époque des lumières.
- 7.3 Les travaux, qui reposaient sur des principes mis en avant par le maréchal Vauban, commencèrent en 1748 pour s'achever quelques 40 ans plus tard.
- 7.4 Au début des travaux, Helsinki était une petite ville provinciale d'environ 1500 habitants. Les travaux de Sveaborg nécessitaient 7000 personnes que Ehrensvärd fit venir de tous les coins du pays.
- 7.5 L'immense injection d'or par la France dans la construction de la fortification est à l'origine du développement d'Helsinki et du fait que la ville devint plus tard, grâce à cette fortification, la capitale du pays.
- 7.6 Sveaborg devint le centre culturel du pays et l'influence de Ehrensvärd se répandit sur le territoire tout entier grâce aux travailleurs qui retournaient chez eux avec de nouvelles connaissances et de nouvelles habitudes.
- 7.7 Augustin Ehrensvärd attachait beaucoup d'importance à l'éducation et aux conditions de vie des personnes qui travaillaient sur le chantier. Grâce à lui la culture de la pomme de terre s'est répandue en Finlande, ce qui a permis d'éliminer le spectre de la famine, qui un siècle plus tôt tuait un tiers de la population.
- 7.8 Il apprit également aux Finlandais à planter des fleurs pour la simple joie de l'oeil et pas seulement des plantes utilitaires. Il était grand amateur des lilas ce qu'on peut encore constater facilement en visitant les vieilles fermes Finlandaises un peu partout dans le pays.
- 7.9 M. Ehrensvärd mettait en pratique les principes de l'évolution soutenable, pour utiliser une notion en vogue, aussi bien dans le domaine de la défense, que de l'industrie, de la culture ou de la vie sociale.
- 7.10 L'investissement militaire, réalisé avec des fonds français et en application des
- 7.2 Nuori everstiluutnantti Augustin Ehrensvärd valittiin projektin vetäjäksi. Hän oli saanut tykistöupseerin koulutuksen Ranskassa ja hän oli kaikin puolin lahjakas ja sisistynyt valitusajan kansalainen.
- 7.3 Linnoituksen rakennustyöt, jotka perustuivat marsalkka Vaubanin periaatteisiin aloitettiin vuonna 1748 ja saatettiin päätkseen noin 40 vuotta myöhemmin.
- 7.4 Rakennustöiden alkuvaiheissa Helsinki oli pieni maalaiskaupunki, jossa asui noin 1500 henkeä. Tuona aikana se rupesi kasvamaan, kun Suomenlinnan rakennustöihin tarvittiin 7000 henkilöä, jotka Ehrensvärd palkkasi eri puolilta maata. Ranskan antama taloudellinen pirstysruiske oli alku Helsingin kehitykselle ja tämän linnoituksen ansiosta Helsingistä tulikin maan pääkaupunki.
- 7.6 Suomenlinna oli myös maan kulttuurin keskus. Ehrensvärdiltä saadut vaikutteet levisivät kaikkialle maahan rakennustöiden mukana, jotka palasivat kotipuoleensa mukanaan uusia tietoja ja tapoja.
- 7.7 Augustin Ehrensvärd kiinnitti paljon huomiota linnoituksen työntekijöiden koulutukseen ja elinolosuhteisiin. Hänen ansiostaan Suomessa aloitettiin viljellä perunaa, mikä poisti nälänhädän uhan. Nälkähän oli tappanut vuosisata aikaisemmin kolmasosan Suomen väestöstä.
- 7.8 Ehrensvärd myös opetti suomalaiset kasvattamaan kukkia pelkästä silmänilosta eikä ainoastaan kasveja hyötytarkoitukseen. Hän oli suuri sirenien ystävä, minkä voi vielä tänäkin päivänä helposti huomata, jos käy vanhoilla maatiloilla ympäri Suomea.
- 7.9 Ehrensvärd toteutti käytännössä kestävän kehityksen periaatteita - käyttääksemme tätä muodikasta termiä - niin puolustuksen, teollisuuden, kulttuurin kuin sosiaalisen elämänkin alueella.
- 7.10 Ranskalaisten varojen avulla toteutetut sotilaalliset investoinnit ja aikakauden

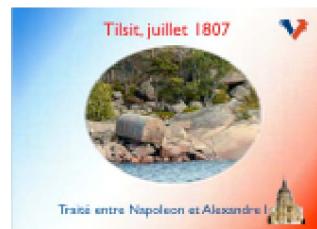

meilleurs principes de l'époque a ouvert à la Finlande les portes des Temps modernes.

- 7.11 Mais il n'est pas possible de parler de Sveaborg, qui s'appelle désormais Suomenlinna, sans parler de sa flotte. Les bateaux étaient en bois et il n'en reste plus rien; à tel point que les habitants d'Helsinki ont oublié que la flotte a existé.
- 7.12 Heureusement, il est encore possible de retrouver des navires du fameux architecte naval de Sveaborg af Chapman: l'exemple choisi ici est le canot de parade de l'empereur, qui se trouve au Musée de la Marine à Paris.
- 8.1 L'entente franco-suédoise ne résista pas à la grande révolution.
- 8.2 Il ne restait donc rien de l'entente du siècle précédent, et qui plus est, du point de vue de Napoléon, la Suède menait une politique totalement insolente.
- 8.3 La Suède refusait en effet obstinément à s'aligner du côté de l'empereur et préférait continuer son commerce avec l'Angleterre. La Suède fournissait par exemple du bois, du fer et du goudron, tout des produits qui servaient à maintenir la suprématie des mers, acquise par Nelson à Trafalgar.
- 8.4 Un châtiment s'imposait et Napoléon trouva finalement la solution. Il signa en juillet 1807 à Tilsit un traité avec le tsar Alexandre I, traité qui prévoyait l'attaque de la Suède par la Russie, avec l'approbation de l'empereur. La France ne voyait aucun obstacle à l'annexion du territoire finlandais à la Russie.
- 8.5 Ce traité et la guerre qui s'en est suivie sont devenus un événement charnière pour le développement de la nation finlandaise. Le pauvre département de l'est de la Suède devenait en effet subitement un Grand Duché russe

parhaimmat periaatteet avasivat ovet moderniin aikakauteen.

- 7.11 Sveaborgista, jota kutsumme nykyään Suomenlinnaksi, ei voi puhua mainitsematta laivastoa. Laivat olivat puuta ja koska niistä ei ole jäljellä enää mitään, helsingiläiset ovat unohtaneet, että laivasto ylipäänsä on siellä ollut.
- 7.12 Onneksi Suomenlinnan laivaston suunnitelleen af Chapmanin töitä on vielä mahdollista löytää. Tässä on esimerkiksi kuva Napoleonin paraativenestä, joka löytyy Pariisin Merimuseosta.

- 8.1 Ranskalais-ruotsalainen sopimus ei kestäänyt Ranskan Suurta Vallankumousta.
- 8.2 Edellisen vuosisadan sopimuksesta ei ollut mitään jäljellä ja kaiken lisäksi Ruotsi noudatti Napoleonin näkökulmasta katsottuna täysin sietämätöntä politiikkaa.
- 8.3 Ruotsi kieltäytyi itsepäisesti asettamaan keisarin puolelle ja jatkoi mieluummin kauppasuhteita Englannin kanssa. Ruotsi möi sinne esimerkiksi puuta, rautaa ja tervaa, jotka olivat kaikki tuotteita, joiden avulla Nelson säilytti merien herruuden, minkä hän oli saavuttanut Trafalgarin taistelussa.
- 8.4 Tällaista toimintaa Napoleon ei voinut katsella ilman rangaistusta ja hän löysikin sopivan keinon. Hän allekirjoitti heinäkuussa 1807 Tilsitissä sopimuksen tsaari Aleksanteri I:n kanssa. Sopimuksessa keisari antoi Venäjälle suostumuksen hyökkäykseen Ruotsia vastaan. Ranska ei nähnyt esteitä Ruotsille kuuluvan Suomen alueen liittämiseksi Venäjään.
- 8.5 Tilsitin sopimuksesta ja sitä seuranneesta sodasta tuli käännekohta Suomen kansalliselle kehitykselle. Ruotsin itäisestä maakuntapoloisesta

- autonome en 1809.
- 8.6 Heureusement, un cameraman se trouvait sur place pour apporter la preuve de la poignée de main qui scella à tout jamais le destin des Finlandais.
- 8.7 Brusquement les Finlandais n'étaient plus des Suédois, sans pour autant devenir des instantanément des Russes. Cette nouvelle situation jeta les bases sur lesquelles la Finlande allait construire au cours du siècle à venir son identité nationale.
- 8.8 Si vous interrogez les guides aux Invalides, ils vous diront que la pierre du sarcophage de Napoléon vient de Finlande.
- 8.9 Hélas cela n'est pas exact. La pierre vient bien de Carélie, mais cette région n'a jamais appartenu à la Finlande. Le sarcophage aux Invalides est bel et bien russe.
- 8.10 La Finlande n'a pas fourni la pierre du sarcophage, mais elle a fait beaucoup mieux, puisqu'elle l'a tout bonnement gardé. Une pierre de granit rouge avait en effet été extraite d'une carrière sur l'île de Onas dans l'archipel de Porvoo à quelque 50 km de Helsinki quand une pierre encore meilleure fut trouvée en Carélie.
- 8.11 La pierre d'origine fut laissée sur place et, comme vous pouvez le constater sur cette photo, elle s'y trouve toujours.
- 8.12 Au fond tout ceci est bien logique. Il ne reste plus rien ou presque des guerres napoléoniennes, excepté un pays au développement duquel l'empereur a donné le coup de pouce initial. Il est donc normal que le sarcophage original se trouve en Finlande sous le ciel nordique avec l'Étoile du nord en guise de coupole.
- 9.1 Laissons la vie politique pour un moment et dirigeons-nous vers l'industrie et le commerce. Nous sommes guidés ici par un charmant tableau datant de 1797 et dessiné à Turku, capitale de l'époque, par la très obéissante demoiselle Louise Augustin, avec ses propres cheveux.
- tulikin yhtäkkiä vuonna 1809 Venäjän alainen autonominen Suomen suuri-ruhtinaskunta.
- 8.6 Kameramiehemme sattui onneksi sopivasti paikalle ikuistamaan kädenpuristuksen, joka sinetöi Suomen tulevan kohtalon.
- 8.7 Yhtäkkiä suomalaiset olivat tilanteessa, jossa eivät enää olleet ruotsalaisia, mutta eivät myöskään vielä venäläisiä. Tämä uusi tilanne muodostti perusteet, joille Suomi rakensi seuraavan vuosisadan aikana kansallisen identiteettinsä.
- 8.8 Jos Pariisin Invalidikirkon oppailta kysyy, mistä Napoleonin sarkofagi kivi on peräisin, he vastaavat - Suomesta.
- 8.9 Asia ei ole näin. Kivi on tuki peräisin Karjalasta, mutta alueelta, joka ei ole koskaan kuulunut Suomelle. Invalidikirkon sarkofagi on totta totisesti venäläinen.
- 8.10 Suomi ei siis lahjoittanut sarkofagin kiveä, mutta itse asiassa Suomi pystyi parempaan - se nimittäin piti sen itsellään. Onas-saarella, joka sijaitsee Porvoon saaristossa noin 50 km:n päässä Helsingistä, louhittiin punainen graniittijärkäle tästä tarkoitusta varten, mutta parempi kivi löytyi Karjalasta.
- 8.11 Alkuperäinen kivi jäettiin siis paikalleen ja siellä se on edelleenkin kuten ku vasta voimme nähdä.
- 8.12 Loppujen lopuksi tämä kaikki on hyvin loogista. Napoleonin ajan sodista ei ole juuri mitään jäljellä, paitsi tämä isämmaamme, jolle keisari antoi alkusäyksen. Niinpä onkin täysin järkeenkäypää, että alkuperäinen sarkofagi on jäljellä Suomessa pohjoisen taivaan alla Pohjantähti kupoli naan.
- 9.1 Mutta jättäämme poliittinen elämä hetkeksi syrjään ja suunnatkaamme matkamme teollisuuden ja kaupan pariin. Aiheeseen johdattaa tämä vuodelta 1797 peräisin oleva viehättävä taulu, jonka piirsi Turussa, Suomen silloissa pääkaupungissa vanhemmilleen kuuliaisen neiton nimeltään Louise Augustin omilla hiuksillaan.

- 10.1 À la fin du 18ème siècle, le papier reste relativement rare et cher, or la demande ne fait qu'augmenter entre autre du fait de la grande révolution, qui faisait tourner les planches à billet pour son financement. Ici un exemplaire d'un assignat, billet de banque de la révolution : avec l'inflation galopante il en fallait beaucoup et personne ne pouvait fournir suffisamment du papier.
- 10.2 Ce curieux besoin de papier fut à l'origine de l'invention de Louis-Nicolas Robert en 1799. La machine à papier permit de fournir aux imprimeurs des papiers de tous formats et de soutenir le développement formidable de l'édition.
- 10.3 En 1834, la France compte 54 machines à papier ; dix ans plus tard, 200 machines ont été construites ! L'augmentation de la production encourage vite les papetiers à se mettre à la recherche d'une matière première de substitution : la cellulose extraite du bois. La pâte de bois supplante définitivement le chiffon vers 1880.
- 10.4 La Finlande installa ses premières machines à cette époque et la forêt ancestrale fut transformée en or vert. La filière forêt a joué et continue bien entendu de jouer un rôle fondamental dans le développement économique du pays.
- 10.5 Il faut savoir que le paysan finlandais n'a jamais été féodalisé et de ce fait la manne de la vente du bois était distribuée de façon équitable au sein de la population.
- 10.6 Les besoins de cette industrie sont aussi à l'origine de bien des évolutions de l'industrie finlandaise comme montre le vidéoclip de présentation du "cluster forêt ", un ensemble de savoirs-faire de pointe pour la nation.

10.1

1700-luvun lopulla paperi oli suhteellisen harvinainen ja kallista, mutta sen kysyntä kasvoi muun muassa Suuren Vallankumouksen myötä, jonka rahoittamiseksi pistettiin setelipainot pyörimään. Tässä kuva assignaatista, vallankumouksen aikaisesta paperirahasta. Nopeasti laukkaavan inflaation takia niitä tarvittiin reilusti eikä löytynyt ketään, joka olisi pystynyt toimittamaan tarvittavaa määriä paperia.

- 10.2 Paperin kova kysyntä sai, Louis-Nicolas Robertin keksimään paperikonseensa vuonna 1799. Paperikoneen avulla pystyttiin toimittamaan painotaloille suuria määriä kaikenlaista paperia ja lehdistö ja kustannustoiminta kasvoivat nopeasti.

- 10.3 Vuonna 1834 Ranskassa oli 54 paperikonetta. Kymmenen vuotta myöhemmin niitä oli 200 enemmän. Tuotannon lisäys sai paperinvälmistäjät etsimään korvaavia raaka-aineita ja sellainen löytyikin puumassan kuidusta. Puumassa syrjäytti lumpun lopullisesti noin vuoden 1880 tienoilla.

- 10.4 Suomessa otettiin käyttöön ensimmäiset paperikoneet näihin aikoihin ja ikiaikaisia metsiä ruvettiin muuttamaan vihreäksi kullaksi. Metsäteollisuudella oli silloin, ja luonnollisesti on vieläkin, merkittävä rooli Suomen taaloudellisessa kehityksessä.

- 10.5 On hyvä tietää, että suomalainen maanviljelijä ei ole koskaan ollut mukana feodaali-järjestelmässä ja niinpä metsän ja puiden myynti jakautui tasavarsella tavalla kaiken kansan kesken.

- 10.6 Paperi- ja metsäteollisuuden tarpeista kehittyi Suomessa laaja teollisuus ja tietotaidon keskittymän jota metsäkultterin toisinaan kutsumme. Videomme kuvaa tämän teollisuuden toimintaa.

- 11.1 S'il y a une évolution récente sans précédent, c'est sans doute l'union monétaire européenne. Cela est certain, hélas non. Une explication est sans doute de mise. 11.2
- En tant que Grand Duché russe, la Finlande adopta bien sûr le rouble comme devise officielle. Mais il s'avéra avec le temps que la monnaie russe avait de grands défauts du point de vue des Finlandais: Cette devise était sujette à crises et de temps en temps, l'offre de la monnaie était insuffisante ce qui pénalisait le commerce. 11.3
- Les Finlandais établirent donc leur propre monnaie, qui fut d'abord annexée à l'argent puis, en suivant l'alliance monétaire dont la France était membre, à l'or. 11.4
- La valeur du markka était fixée à la parité totale avec le franc, c'est à dire, un markka égal un franc. Comme les deux devises étaient annexées à l'or, cette parité fut maintenue jusqu'à la Première Guerre mondiale, ce qui est sans doute une des plus longues périodes de cette nature dans l'histoire monétaire.
- 11.5 Le markka et le franc ont disparu en même temps avec l'arrivée de l'euro. Depuis la naissance du markka 140 ans plus tôt, les deux devises étaient à parité et pourtant à la fin on a retrouvé le franc à 0,90 markka. C'est assez incroyable !

- 11.1 Jos jotain asiaa voidaan pitää mullistavan ja uutena ilman mitään vastinetta historiassa niin Euroopan unionin rahaliitto varmaan täyttää tämän vaatimuksen. Vaan eipä täytäkään ja nyt ovat hyvät selitykset tarpeen.
- 11.2 Venäläisenä Suurruhtinaskuntana Suomi tietysti omaksui viralliseksi valuutaksi ruplan. Mutta ajan saatossa osoittautui, että venäläisellä valuutalla oli Suomen näkökulmasta suuria puuteita. Ruplalla oli aika ajoin kriisejä ja rahan saatavuus riittämätön, mikä vaikutti negatiivisesti kaupankäyntiin.
- 11.3 Suomalaiset ottivatkin siten käyttöön oman rahan, joka sidottiin hopeaan ja sitten kultaan sen rahaliiton mukaisesti johon Ranskakin kuului.
- 11.4 Markan arvo määrittiin täsmälleen Ranskan frangia vastaavaksi ja tämä järjestely kestikin ensimmäiseen maailmansotaan asti, mikä on epäilemättä yksi taloushistorian pisimmistä tämänkaltaisista jaksoista.
- 11.5 Markka ja frangi katosivat samaan aikaan euron käyttöönoton seurauksena. Markan 140-vuotisen olemassaolon alussa sen arvo vastasi Ranskan frangia ja euron saapuessa se oli vahvistunut sen verran, että frangi maksoi 90 penniä ! Tällainen kehitys on rahamaailmassa aivan käsittämätön ilmiö.

- 12.1 Vous connaissez sans doute ce monsieur, même si vous ne reconnaissiez peut-être pas la photo. Voilà, plus nécessaire de faire des devinettes, il s'agit bien de Gustave Eiffel, le génial bâtisseur de la tour et de beaucoup d'autres ouvrages en acier.

- 12.1 Tunnette varmasti tämän herran, vaikka ette ehkä tunnistakaan häntä valokuvasta. Jatkamatta arvausleikkiä paljastettakoon, että kyseessä on Gustave Eiffel, Eiffelin tornin ja monien muiden teräsrakennelmien nerokas

- 12.2 À ce stade intervient une devinette. Quelle est l'année de la construction de la tour ? Oui, vous avez raison : Eiffel a construit la tour pour commémorer le centenaire de la grande révolution, en 1889.
- 12.3 Et pourtant la réponse n'est pas la bonne. Cette tour là se trouve en Finlande ; elle fut construite un peu plus tôt en 1886 sur l'île de Valassaari devant la ville de Vaasa, et il s'agit d'un phare maritime.
- 12.4 Le phare de Valassaari mesure environ 40 m de haut. Il fut construit en France et livré en kit pour être monté sur place.

- 13.1 Mais les grandes aventures technologiques n'appartiennent pas uniquement au passé. Et dans cet esprit, nous avons cherché un exemple un peu plus récent.
- 13.2 Nous sommes tous des utilisateurs confirmés des réseaux cellulaires. C'est un domaine où les Finlandais tiennent d'ailleurs une place d'honneur. Il y a une trentaine d'années, une grande entreprise multibranche finlandaise s'est posé la question sur l'avenir des télécommunications.
- 13.3 Les premiers pas sont toujours difficiles, et mieux vaut avoir quelqu'un pour se soutenir un peu. Le bon chemin fut trouvé en collaboration avec une entreprise de tout premier ordre spécialiste dans ce domaine et depuis les télécommunications digitales ne présentent plus aucun secret pour les finlandais.
- 13.4 Cet événement fut célébré dans le cadre de la chambre de commerce franco-finlandaise par la donation d'une série complète de portables de la

suunnittelija.

- 12.2 Tässä vaiheessa voitaisiin hieman arvutella. Tiedättekö minä vuonna tämä torni on rakennettu? Oikein: Eiffel rakensi tämän tornin Suuren Vallakumouksen satavuotisjuhan kunniaksi vuoden 1889.
- 12.3 Mutta vastaus on toisaalta myös väärin, sillä tämä nimenomainen torni sijaitsee Suomessa. Se rakennettiin hieman aiemmin, vuonna 1886 Valassaareen Vaasan edustalle, jossa sen tehtävään oli toimia majakkana.
- 12.4 Valassaaren majakka on 40 metriä korkea. Se rakennettiin Ranskassa, toimitettiin osina ja koottiin paikan päällä Valassaarella.

- 13.1 Mutta suuret teknologiset sovellukset eivät kuulu ainoastaan menneisyyteen vaan esimerkkejä niistä voidaan löytää hieman tuoreemmastakin historiasta.
- 13.2 Me kaikki olemme soluverkkojen vankkumattomia käyttäjiä. Tällä alueella Suomella onkin kunniapaikkansa. Noin kolmisenkymmentä vuotta sitten, eräs suuri monialan yritys rupesi miettimään telekommunikaation tulevaisuutta.
- 13.3 Ensimmäiset askeleet ovat aina vaikeita, ja silloin onkin hyvä jos saa jostain hieman tukea. Hyvä ratkaisu löytyi yhteistyössä tähän alaan erikoistuneen ranskalaisen suuryrityksen kanssa ja sen jälkeen digitaalisen telekommunikaation koukeroissa ei ole olutkaan mitään kummallista suomalaisille.
- 13.4 Ranskalais-suomalainen kauppakamari halusi juhlistaa tätä työtä lahjoittamalla kokoelman tämän tietyn merkin matkapuhelimia Pariisin Art et Métiers-museolle.

- marque au musée des Arts et Métiers.
- 13.5 Cette série d'appareils permettra aux futurs chercheurs de suivre le fil du développement de la technologie des communications digitales non filaire depuis ses premiers pas.
- 13.6 Les images montrent la cérémonie de remise des appareils par un membre du conseil de direction de la société finlandaise.
- 14.1 L'influence culturelle de la France fut de toute première importance pour la Finlande en gestation au début du 20ème siècle. La belle époque parisienne attirait les peintres et les écrivains finlandais comme du monde entier, qui tous considéraient comme nécessaire de faire un stage d'études voire de travailler en France.
- 14.2 L'exposition universelle de 1900 à Paris fut un événement hors normes pour les Finlandais. La Finlande y avait en effet un pavillon, son premier pavillon dans une exposition internationale. Ce pavillon était bâti dans un style national romantique par les meilleurs architectes du pays.
- 14.3 Parmi les grands artistes finlandais à Paris on trouvait à l'opéra la cantatrice Aino Achté qui devint plus tard la fondatrice de l'opéra finlandais. Son successeur à notre époque est un compositeur moderne mondialement connu, du nom de Kaija Saariaho.
- 14.4 Nous avons choisi d'écouter la première c'est-à-dire Mme Achté dans un extrait d'une berceuse en finnois enregistrée à Paris en 1904. Allons-y.
- 15.1 Les tumultes de la Première Guerre mondiale permirent à la Finlande de se constituer comme un pays souverain. Démocratique, le pays l'était déjà dans

- 13.5 Kokoelman ansiosta tulevan sukupolven tutkijat voivat seurata digitaalisen, langattoman telekommunikaation kehitystä ensiaskeleista lähtien.
- 13.6 Kuvassa tilaisuus, jossa kauppanamari hallintoneuvoston jäsen on juuri lahjoittamassa puhelimia museolle.

- 14.1 Ranskan kulttuurinen vaikutus oli erittäin suuri itsenäistymässä olevalle Suomelle 1900-luvun alussa. Pariisi houkuttelee niin suomalaisia kuin muunmaalaistaakin taiteilijoita ja kirjailijoita, jotka pitivät opiskelua sekä työskentelyä Ranskassa välittämättömänä.
- 14.2 Pariisin maailmannäyttely vuonna 1900 oli suomalaisille poikkeuksellinen tapahtuma. Siellä Suomella oli nimittäin ensimmäistä kertaa oma paviljonki kansainvälisillä messuilla. Maan parhaimmat arkkitehdit suunnittelivat paviljongin kansallisromantiseen tyyliin.
- 14.3 Pariisissa suuriin suomalaisiin taiteilijoihin kuului oopperalaulajatar Aino Achté. Hän esiintyi Pariisin oopperassa ja myöhemmin hän oli perustamassa oopperaa myös Suomeen. Meidän aiakanamme hänen seuraajanaan Pariisissa voidaan pitää kansainvälistä tunnettua säveltäjää Kaija Saariahoa.
- 14.4 Tässä yhteydessä voisimme kuunnella ensimmäistä eli Aino Ackténia ja otetta suomalaisesta kehtolaulusta, joka on äänitetty Pariisissa vuonna 1904.

- 15.1 Ensimmäisen maailmansodan sekaan aika antoi Suomelle otolliset olosuhteet itsenäistymiselle. Suomi oli matkalla kohti demokratiaa, sillä vuonna 1904 oli koko kansa saanut yhtäläisen äänioikeuden samoin kuin oli muodostettu yksikamarinen

le sens où le droit de vote à égalité avait été établi en 1904 ainsi qu'un parlement unicaméral ; mais il restait à trouver une constitution pour permettre à la jeune nation d'affronter les défis du monde moderne.

- 15.2 La Finlande se trouvait entourée par des royaumes vieux comme le Danemark ou récents comme la Norvège. La tentation était grande. Pour un moment le pays se tourna même vers une variante récente de concentration des pouvoirs entre une casquette et une barbiche. Il fallut une guerre fratricide pour faire disparaître la chimère.
- 15.3 Mais la question resta ouverte et un roi fut choisi. Heureusement au dernier moment, le prince allemand resta chez lui. La Finlande se tourna alors résolument vers le futur en choisissant la République. Comment cela est-il arrivé ? Impossible de répondre à une telle question.
- 15.4 À qui la faute, les finlandais ne peuvent pas accuser leurs voisins qui sont restés des royaumes, cela est certain. Pourtant si ce n'est pas la faute à Voltaire, alors c'est la faute à qui ?

- 16.1 Le commerce franco-finlandais au début de l'indépendance reposait sur un accord signé entre la France et la Russie des Romanov, accord qui avait en fait disparu.
- 16.2 A la découverte de cette situation, la douane française imposa donc des tarifs élevés. Un grand malheur pour la jeune république finlandaise qui venait de perdre son principal marché, la région de St-Petersburg, et qui avait un grand besoin de devises et de travail pour mettre l'économie sur la bonne voie.
- 16.3 Ceci était d'autant plus important que le poids de la France dans le commerce finlandais était deux fois plus important qu'actuellement, environ 8 %. Il est assez intéressant de constater que la structure des exportations françaises

eduskunta. Mutta vielä oli päättävä hallitusmuodosta, ennen kuin uusi valtio voisi kohdata modernin maailman haasteet.

- 15.2 Suomea ympäröivät vanhat kuningaskunnat kuten Tanska ja uudemmat kuten Norja ja siten houkutus kuningaskunnan valitsemiseksi oli suuri. Hetken näytti siltä kuin Suomi olisi sorumassa kruunupäiden sijasta lippalakkikeisariin. Sisällissotaa tarvittiin, jotta päästiin turhista harhakuvista.
- 15.3 Kysymys hallitusmuodosta jäi vielä auki ja Suomelle valittiin kuningas. Sakslainen prinssi päätti kuitenkin loppumetreillä jäädä kotimaahansa. Tällöin Suomi käänsi kasvonsa päättäväisesti tulevaisuutta kohden ja valitsi tasavalan valtiomuodoksi. On vaikea vastata, miksi näin kävi.
- 15.4 Syttää ei voinut ainakaan naapureita, jotka jatkoivat kuningaskuntina. Mutta jos syy ei ollut ainakin joltain osin Voltairen ajatuksen niin kenen sitten ?

- 16.1 Itsenäisyysajan alkuvaiheissa ranskais-suomalaiset kauppasuhheet perustuivat sopimuksiin, jotka oli solmittu Ranskan ja Romanovien Venäjän välillä eivätkä siten enää olleet voimassa.
- 16.2 Kun tilanne selvisi ranskalaistille, he asettivat korkeat tullitarifit suomalaisille tuotteille. Tämä oli suuri takaisku nuorelle tasavallalle, joka oli juuri menettänyt tärkeimmät markkinansa Pietarin alueella ja joka tarvitsi kipeästi valuttaa ja työtä saadakseen taloutensa liikkeelle.
- 16.3 Tämä oli sitäkin tärkeämpää, koska Ranskan kaupan osuus Suomen kau passa oli kaksi kertaa suurempi kuin nykyään, eli 8 %. On aika mielenkiintoista todeta, että Ranskan viennin rakenne on säilynyt noista pääivistä saakka

- n'a pas beaucoup évolué depuis, dans le sens où il s'agissait déjà à cette époque de biens techniques ou de consommation à très haute valeur ajoutée.
- 16.4 Il était donc plus qu'urgent de trouver une solution à ce problème et c'est ainsi que le jeune pays fut amené à signer son premier traité commercial avec un pays étranger, la France.
- 16.5 Ce fut chose bien compliquée, car la Finlande venait de décréter la prohibition totale de consommation de produit alcoolisé. "Comment un grand producteur vinicole et un pays frappé par la prohibition peuvent-ils s'entendre?", telle est la question.
- 16.6 Les Français essayèrent de faire venir les Finlandais à la raison : La prohibition n'était pas la solution, mieux valait mettre en place une politique soulignant les méfaits de l'alcoolisme et mettant en avant une culture de consommation modérée.
- 16.7 Rien n'y fit : la prohibition était là et elle était invitée à durer. L'évolution a démontré que les Français avaient raison : la prohibition fut un véritable malheur, la consommation contrôlée étant remplacée par la contrebande et la consommation sauvage.
- 16.8 La Finlande fit cependant des concessions à la France, y compris le monopole total de l'alcool, pour une utilisation technique, scientifique et médicale bien entendu, pas pour la consommation humaine. Quelle tristesse! Heureusement que cela ne suffisait pas tout à fait aux négociateurs français : Laissez le consommateur finlandais privé de nobles breuvages, ah non, ça, jamais !
- 16.9 On finit par trouver une astuce : Le cognac fut déclaré comme remède contre les maladies cardiaques et tout simplement mis en vente en pharmacie sur ordonnance.
- 16.10 Il suffisait d'y penser : les Finlandais y ont pensé, et c'est même rentré dans leur culture. Même un absolutiste pouvait s'offrir un petit cognac le soir, après tout c'était sur prescription d'un médecin.

- aika samankaltaisenä. Tuonnin kohteenä olivat ja on edelleen tekniset laitteet ja kallisarvoiset kulutushyödykkeet.
- 16.4 Ongelmatilanteeseen oli tärkeää löytää ratkaisu ja niinpä nuori valtio allekirjoitti ensimmäisen ulkomaisen kauppasopimuksensa Ranskan kanssa.
- 16.5 Kauppaneuvotteluita mutkisti kuitenkin muun muassa se seikka, että Suomeen oli juuri tullut voimaan alkoholin kieltolaki. "Kuinka suuri viinin tuottajamaa ja kieltolakia noudattava maa voivat tulla keskenään toimeen?" kysyttiin.
- 16.6 Ranskalaiset yrityivät saada suomalaiset järkiinsä : Alkoholin kielttäminen ei ollut ratkaisu, vaan olisi parempi noudattaa sellaista poliittikkaa, joka korostaisi alkoholismin vaaroja ja painottaisi sen kohtuullista käytötä.
- 16.7 Mutta kieltolaki oli ja pysyi voimassa. Historia osoittaa kuitenkin, että ranskalaiset olivat oikeassa. Kieltolaki osoittautui murheenkryyniksi, sillä säädely alkoholin käytöö muuttui laittonaksi käytöksi ja salakuljetukseksi.
- 16.8 Suomen valtio teki Ranskalle myöntymiä ja antoi sille täyden alkoholimonopolin maassamme. Se koski alkoholin teknistä, tieteellistä ja lääketieteellistä käytötä, mutta kulutushan oli kiellettyä. Onneksi ranskalaiset neuvottelijat eivät suostuneet siihen, että suomalaiset kuluttajat olisivat jääneet kokonaan ilman jaloa juotavaa !
- 16.9 Ja asiaan löytyi porsaanreikä. Konjakki julistettiin lääkkeeksi sydäntautuja vastaan ja sitä ruvettiin myymään reseptillä apteekkeissa.
- 16.10 Eipä aikaakaan kun suomalaiset olivat omaksuneet kulttuuriinsa tämän aineen käytön. Niinpä jopa absolutisti saattoi iltaisin ottaa pienen lasillisen konjakkia - sehän oli lääkärin määräys.
- 16.11 Eipä siis ihme, että konjakkia pidetään Suomessa juomista jaloimpana ja suomalaiset kuuluvatkin maailman suurimpiin konjakkin kuluttajiin. Tuon ajan apteekkien konjakkien hinnastosta ote on ruudulla. Toisessa kuvassa voitte nähdä torikaupassa myynnissä

16.11 Il ne faut pas s'étonner du fait que le cognac soit la reine des boissons en Finlande et les Finlandais parmi les plus grands consommateurs de cognac au monde : Vous pouvez consulter la liste de prix des cognacs de pharmacie de cette époque. Sur la photo vous pouvez voir un étalage de bidons destiné à la distribution d'alcool illégal importé en contrebande.

16.12 Le traité de commerce de 1921 était le premier du genre de la jeune république et de ce fait formait la base de sa politique commerciale jusqu'à ces derniers temps et l'arrivée de l'union.

17.1 Une des toutes premières nécessités de la jeune république était d'assurer sa sécurité par la création d'une armée nationale. Ceci ce fit avec l'aide de la collaboration internationale et comme la France était à la fin de la Grande Guerre, victorieuse et en très forte position, bien sûr son assistance fut de grande valeur notamment par l'enseignement que les officiers de grade élevé reçurent en France.

17.2 Ce document ne permet pas de détailler les différentes opérations. Il donne toutefois un exemple. Le commandant Cros-Coissy réalisa surtout les premières études pour la fortification de l'Isthme de Carélie, ainsi que le montre bien ce plan.

18.1 Le maréchal Karl Gustav Mannerheim qui commanda l'armée finlandaise pendant trois conflits - la guerre fraticide de 1918, la guerre d'hiver de 39-40 et la guerre de continuation de 41 à 44 - tiennent une place particulière parmi les personnalités qui influencèrent le plus le

nissä taskumatteja, tyhjiä tietenkin, jotka oli tarkoitettu laittoman pirtun salakauppaan ja jakeluun.

16.12 Vuoden 1921 kauppasopimus oli Suomen ensimmäinen ja näin muodosti pohjan tulevalle kauppapolitiikalle näihin päiviin eli Euroopan unionin muodostamiseen asti.

17.1 Uuden tasavallan ensimmäisiä välttämättömiä tehtäviä oli puolustuksen turvaaminen muodostamalla kansallinen puolustusarmeija. Tämä tehtiin kansainvälisen yhteistyön voimin ja koska Ranska oli ensimmäisen maailmansodan voittajamaina sodan loppuvaiheessa hyvässä kantimissa, sen antama tuki oli erittäin arvokasta, varsinkin suomalaisien korkea-arvoisten upseerien saama koulutus Ranskassa.

17.2 Tämän esitelmän puitteissa ei voida paneutua kaikkiin sotilaallisiin operatioihin, mutta tässä kuvassa on yksi esimerkki. Kartta esittää majuri Gross-Coissyn suunnitelmaa Karjalan Kannaksen vahvistuksesta.

18.1 Marsalkka Karl Gustav Mannerheim joka johti Suomen armeijaa kolmen konfliktin läpi - vuoden 1918 sisällissodassa, talvisodassa 39-40 ja jatkosodassa 41-44 - oli yksi niistä suurista henkilöistä, jotka myötävaikuttivat suomalaisien sotilaallisiin saavutuksiin.

18.2 Tässä kuvassa näemme marsalkan toisessa valossa vuoden 1920 tienoilla, joka oli onnen lupauksia täynnä olevaa

sort des Finlandais.

- 18.2 Ici nous retrouvons le maréchal sous une autre lumière pendant les années 20, heureuses et pleines de promesses. Le maréchal était aussi un exemple du poids de la culture française. En effet le maréchal n'a jamais bien maîtrisé le finnois qui chez lui, au manoir de sa jeunesse, n'était pratiqué qu'avec les domestiques, mais il était parfaitement à l'aise en français.
- 18.3 Ici nous voyons le maréchal avec une amie française qui n'est autre que Virginie Hériot, la grande navigatrice et première médaillée d'or aux jeux olympiques dans un sport réservé en principe uniquement aux hommes.
- 18.4 Nous trouvons dans le palmarès de Virginie Hériot outre cette médaille olympique et d'autres grandes courses, la victoire de la coupe Scandinave à Hanko en Finlande en été 1926.
- 18.5 Nous avons choisi de présenter madame Hériot, sur le pont de son yacht de 80 mètres, le Finlandia. La régate des bateaux du style de celui de Mme Hériot et datant cette époque continue à être un grand événement estival à Hanko.

- 19.1 L'éclatement de la guerre d'Hiver fut ressenti en France comme une attaque totalement illégale d'un pays totalitaire contre une jeune démocratie indépendante, ce qu'elle était d'ailleurs.
- 19.2 Ceci souleva un grand mouvement de soutien populaire et de sympathie en France pourtant elle-même en guerre. Les vaillants soldats finlandais tout en blancs vêtus eurent une bonne place dans les médias et des dons importants furent récoltés en faveur du petit pays qui semblait être au bord du gouffre face à l'attaque de l'ennemi abominable.
- 19.3 Au niveau politique, la France et l'Angleterre devinrent ouvertement des soutiens politiques et militaires de la Finlande. Ceci supposait l'établissement de liens pour la fourniture de

aikaa. Mannerheimia voidaan pitää myös yhtenä esimerkkinä ranskalaisen kulttuurin suuresta vaikutuksesta noina aikoina. Hän ei koskaan puhunut oikein hyvin suomea, jota hänen nuoruudessaan käyttivät lähinnä vain palvelijat, mutta hän tuli täydellisesti toimeen ranskan kielellä.

- 18.3 Tässä kuvassa näemme marsalkan ranskalaisen ystäväntärensä Virginie Hériotin seurassa, joka oli erittäin hyvä purjehtimaan ja voitti jopa olympiakultaa tässä periaatteessa yksinomaan miesten lajissa.
- 18.4 Virginie Hériotin voittoluettelosta löytyy paitsi olympiamitali ja muita suurten kilpailujen voittoja myös Skandinavian Cupin voitto Hangossa kesällä 1926.
- 18.5 Tässä Virginie Hériot poseeraa 80-metrisen aluksen, Finlandian kannella. Mme Hériot:n suosmilla kuutosilla, jotka ovat peräisin tältä ajalta purjehditaan edelleen kilpaa Hango Hangon regatassa.

- 19.1 Talvisodan julistaminen otettiin Ranskassa vastaan täysin laittomana totalitaarisen maan hyökkäyksenä itsemäistä nuorta demokraattista valtiota vastaan, niinkuin se olikin tietytä.
- 19.2 Se synnyttikin laajan tuki- ja myötätuntoliikkeen Ranskassa, joka itsekin oli samanaikaisesti sodassa. Valkoisin pukeutuneet rohkeat suomalaiset sotilaat saivat paljon julkista huomiota ja merkittäviä avustuksia kerättiin Suomen hyväksi, joka näytti olevan tuhon partaalla kauhean vihollisen hyökätessä.
- 19.3 Poliittisella tasolla sekä Ranska että Englanti tukivat avoimesti Suomea poliittisesti ja sotilaallisesti. Tämä vaati järjestelyjä sotamateriaalin toimit-

- matériel de guerre et pour la préparation de l'envoi d'une expédition militaire.
- 19.4 Parmi le matériel envoyé en Finlande au printemps 1940, le plus important don était les 30 chasseurs Morane-Saulnier qui arrivèrent malheureusement à la fin des hostilités.
- 19.5 Mais passons vite cette période noire de l'histoire et reprenons la vie normale. Pour cela il faut passer par Paris où fut signé le traité de paix en 1946.
- 20.1 Le commerce franco-finlandais est bien entendu très ancien. L'importance de la France dans le commerce extérieur de la Finlande a varié d'époque en époque, ce qui est tout naturel. Au début de l'indépendance finlandaise, la France était son quatrième partenaire avec environ 8 % de parts de marché.
- 20.2 Le commerce est presque toujours excédentaire pour la Finlande qui est fournisseur de matières premières en grosse quantité tandis que la France est fournisseur de produits techniques ou de consommation de haut niveau.
- 20.3 Ce graphique présente une très longue période de collaboration économique. La Finlande doit un grand merci aux Français à deux reprises.
- 20.4 Vous pouvez constater que le commerce est bien reparti à la fin des années 40. C'était pour la Finlande des années de périls, la charge des dommages de guerre à payer à la Russie était formidable et l'économie du pays avait besoin des matières premières et des machines pour assurer les besoins vitaux des citoyens et pour ouvrir la voie de la croissance qui tout comme en France s'est révélée forte et soutenue.
- 20.5 Heureusement l'industrie française a répondu présent quand le besoin était le plus grand.
- 20.6 L'industrie française a répondu présent à un deuxième moment difficile : La Finlande a connu entre 1992 et 1994 une grave crise économique. Le chômage est passé de 4 à 18 % en tamiseksi.
- 19.4 Ranskan tärkeimmät sotilaalliset materiaaliavustukset Suomelle keväällä 1940 olivat Morane-Saulnierin tehtaan valmistamat 30 hävittäjälentokonetta, jotka valitettavasti saapuivat maahan vasta vihollisuksien lopulla.
- 19.5 Mutta siirrytään tästä historian mustasta aikakaudesta rauhan aikaan, mikä tulikin, kun rauhansopimus kirjottiin Pariisissa vuonna 1946.
- 20.1 Suomen ja Ranskan väliset kaupasuhheet ovat luonnollisesti hyvin pitkät. Suomen vientikaupassa Ranskan merkitys on vaihdellut aikakaudesta toiseen, mikä on tietyistä luonnollista. Itsenäisyyden alkuaikoina Ranska oli Suomen neljänneksi suurin kauppanumppani noin 8 %-n osuudella.
- 20.2 Suomen kauppa Ranskaan pään on melkein aina Suomelle ylijäämästä, koska Suomi tuottaa pääasiassa raaka-aineita. Ranska taas toimittaa Suomeen pään lähinnä teknisiä tuotteita ja kulutushyödykkeitä.
- 20.3 Tämä graafinen kuva esittää maidemme välistä taloudellista yhteistyötä pitkällä aikavälillä. Suomi on erityisessä kiitollisuudenvellassa Ranskalle kahdesta seikasta.
- 20.4 Kauppa nousi nopeasti 1940-luvun lopulla. Se oli Suomelle kriisin aikaa, sotakorvaukset Venäjälle olivat valtavat, maan talous tarvitsi raaka-aineita ja koneita turvatakseen kansalaisten tärkeimmät tarpeet ja aukaistakseen ovet kasville, josta sitten, aivan kuten Ranskassakin, tuli vahvaa ja pitkäikäinen.
- 20.5 Ranskalainen teollisuus ansaitsee kii-toksen siitä, että se oli käytettävissämme, kun hätä oli suuri.
- 20.6 Ranska tuli apuun toisenkin kerran vaikeana aikana. Suomessa oli vuosina 1992-1994 syvä taloudellinen lama. Työttömyys nousi puollessatoissa vuodessa 4:stä prosentista 18:aantoiista, bruttokansantuote laski 6 % ja valtion täytyi myös pelastaa pankkijärjestelmä. 20.7 Suomi oli menettänyt Neuvostoliiton

- une année et demie, le PIB a reculé de 6 % et le gouvernement a même été obligé de sauver le système bancaire.
- 20.7 La Finlande venait en effet de perdre le marché soviétique du soir au matin, le prix des grands produits à l'exportation était au plus bas... Le marché français a répondu présent au pire moment, comme montre la courbe, et les millions ainsi gagnés en devises ont facilité le passage de ce mauvais moment.
- 20.8 Les Finlandais doivent là encore remercier l'économie française qui leur a bien servi aux pires moments de leur existence économique.
- 20.9 Le poids de la France dans le commerce extérieur varie donc d'année ou plutôt d'époque en époque. Il n'est guère possible de retrouver les 8 % du passé lointain. Les années 70 ont été malheureuses et le rôle de la France s'est effrité.
- 20.10 pourtant les parts de marchés de la France ont augmenté à nouveau et ont même atteint un surplus, selon les statistiques finlandaises en 2002-2003.
- 20.11 Depuis, la situation de notre commerce extérieur a changé à nouveau avec le retour des Russes, l'arrivée des Chinois et la remontée de certains pays de l'Union, et de ce fait la position de la France a de nouveau régressé.
- 21
- 21.1 L'industrie aéronautique est un exemple de collaboration importante qui remonte aux années 50. La Finlande est passée à l'ère des réacteurs avec l'achat des avions caravelles de la société Sudavia. Les Super Caravelles les ont bien vite suivis car la société nationale Finnair était le premier client international de cet appareil. Ici le premier appareil à son arrivée à l'aéroport d'Helsinki.
- 21.2 L'aviation militaire ne fut pas en reste non plus : ici la parade des Fouga Magister. La Finlande en acquit une quarantaine, en partie construite sous forme de licence pour le besoin de jets d'entraînement, tâche que cet appareil remplit avec brio.
- markkinat ja suurten vientituotteiden hinnat olivat alhaalla..Ranskan markkinat vetivät pahimmailla hetkellä kuten käyrä osoittaa ja näin saatu valuutta auttoi tämän huonon ajan ohi.
- 20.8 Taas kerran suomalaisen oli syytä kiittää Ranskaa.
- 20.9 Ranskan painoarvo Suomen ulkomaan kaupassa vaihtelee vuodesta toiseen tai pikemminkin kaudesta kauteen, mutta tuskin voidaan enää saavuttaa kaukaisten aikojen 8 prosentin osuutta. 1970-luku oli hyvin onnetonta aikaa ja Ranska menetti asemiaan.
- 20.10 Ranskan markkinoiden merkitys nousi kuitenkin uudelleen ja Ranska saavutti 2002-2003 tullitilastojen mukaan jopa ylijäämänkin maidemme kanssa käydyssä kaupassa.
- 20.11 Aivan viime vuosina tilanne ulkomaan kaupassamme on uudelleen muuttunut Venäjän, Kiinan ja muutamien muiden Euroopan unionin valtioiden kaupan vilkastumisen myötä ja Ranskan merkitys on vähentynyt.

- 21.1 Ilmailuteollisuus on yksi tärkeä maidemme välinen yhteistyön muoto, joka juontaa juurensa 1950-luvulle. Suomi siirtyi suihkumoottoreiden aiakaudelle ostamalla ranskalaista Sudavia-yhtiöltä Caravelle-lentokoneita. Näitä seurasi pian Supercaravellet, joiden ensimmäinen ulkomainen asiakas oli Finnair. Kuva esittää, ensimmäisen Supercaravellen vastaanottoa sen saapuessa Helsingin lentokentälle.
- 21.2 Sotilasilmailu ei jänyt jälkeen yhteistyössä: tässä on Fouga Magistereiden paraati. Suomi hankki niitä nelisenkymmentä koulutuskäyttöön, johon ne soveltuivat erinomaisesti. Osa niistä tehtiin lisenssillä Suomessa.

- 21.3 Comme nous le savons tous Finnair est un grand client d'Airbus et la société finlandaise été parmi les premières à confirmer sa confiance au constructeur européen au sujet du futur A350, tout comme dans le cas des Caravelles.
- 22.1 La Finlande a perdu 10 % de son territoire dans la guerre et le pays a dû bien entendu reloger la population concernée. En même temps, l'ancien pays essentiellement agricole s'est industrialisé à grands pas. L'industrie de la construction finlandaise a réussi à faire face à cette énorme demande grâce à l'application de méthodes de construction modernes et efficaces.
- 22.2 Nous retrouvons là les principes de la construction préfabriquée avec des éléments en béton armé qui à l'origine fut mise au point en France.
- 22.3 La meilleur preuve de ceci est le fait que la part de marché des constructeurs de grues français, élément central de ce type de construction était de l'ordre de 70 %, les 30 % restant étant des copies des machines françaises.
- 22.4 Nous trouvons un autre exemple français dans le domaine de l'infrastructure. La Finlande est passée de la traction à vapeur à la traction diesel-électrique avec 52 locomotives françaises dont la majeure partie fut construite en Finlande, sous licence, tout comme les moteurs et autres équipements importants.
- 22.5 Le travail des Français dans le domaine du rail ne s'arrête pas à cette affaire et ici vous voyez le tout dernier train de banlieue de la région d'Helsinki, qui vient de l'Alsace.
- 23
23.1 La Finlande a lancé en 2003 la construction d'une nouvelle centrale nucléaire. Le nucléaire est une réponse à plusieurs préoccupations fondamentales
- 21.3 Finnair on yksi Airbusin suurista asiakkaista ja se olikin ensimmäisten joukkossa ilmaisemassa uskoaan ja luottamustaana tulevaa A350-mallia kohtaan, kuten se teki myös Caravellien kohdalla.
- 22.1 Suomi menetti viime sodassa 10 % pinta-alastaan ja luonnollisesti joutui asuttamaan alueen väestön. Samanaikaisesti entinen maatalousvaltainen maa teollistui suurin askelin. Suomalainen rakennusteollisuus vastasi valtavaan kysyntään ottamalla käyttöön modernit ja tehokkaat rakennusmетоды.
- 22.2 Käyttöön otettiin elementtirakentaminen. Periaatteet, olivat peräisin Ranskasta, jossa oli kehitetty tarvittava tekniikka ja koneita ja laitteita.
- 22.3 Voitaisiin myös esimerkkinä mainita, että tällaisessa rakentamisessa keskeisiä tekijöitä ovat nostokurjet ja Suomessa ranskalaisen nostokurkien markkinaosuus oli 70 %, kun loput 30 % olivat ranskalaisen koneiden kopioita.
- 22.4 Infrastruktuurin alalta voimme löytää toisen esimerkin. Suomi siirtyi höyrykoneiden käytöstä dieselkoneiden käyttöön 52:n ranskalaisen veturin avulla, joista suurin osa valmistettiin Suomessa lisenssillä, kuten monet muutkin moottorit ja tärkeät laitteet.
- 22.5 Rautatienvaihto ranskalaisuus ei loppunut niihin, vaan viimeisimmät hankinnat eli Helsingin seudun viimeisimmät paikallisjunat ovat kotoisin Elsassista.
- 23.1 Suomi päätti vuonna 2003 rakentaa uuden ydinvoimalan. Ydinvoima on vastaus moniin nykyajan perustavaa laatuja oleviin huoliin: huoleen energian omavaraisuudesta, pyrkimykseen ra-

- les de notre temps : l'indépendance énergétique, la recherche de limitation des émissions des gaz à effet de serre et l'assurance de la disponibilité de courant en quantité suffisante et à prix acceptable.
- 23.2 L'industrie nucléaire a traversé un désert de non-investissement. Heureusement, la France a continué à montrer la voie avec sa politique énergétique. M. Marcel Boiteux a été le grand architecte de cette politique stabilisatrice un peu comme le maréchal Vauban évoqué dans la première partie de cette présentation
- 23.3 Cette présentation a été préparé sous des signes féminins et revenons au vif du sujet. Le renouveau du nucléaire en Finlande demande de l'audace et de la détermination de la part de l'ensemble des sociétés qui travaillent sur ce projet. Ici nous voyons Mme Anne Lauvergeon, présidente du directoire du groupe Areva, lors de sa première visite du site finlandais.
- 24.1 Nous espérons que cette présentation vous a intéressé. Il s'agit d'un recueil d'événements qui ne sera jamais achevé et chaque génération qui travaillera dans le domaine de la collaboration franco-finlandaise pourra y ajouter ses propres expériences. Nous espérons que vous aussi, chers lecteurs, pourrez y participer.
- joittaa kasvihuoneilmiön aiheuttamia päästöjä ja varmuuteen energian riittävyydestä ja sen hyväksyttävästä hintasta.
- 23.2 Ydinvoimateollisuus koki pitkän kauden jolloin uusia laitoksia ei rakennettu. Onneksi Ranska jatkoi tien näytämistä energiapolitiikkansa avulla. Marcel Boiteux oli tämän vakautta luovan politikan keskeinen arkitehti vähän samaan tapaan kuin marsalkka Vauban, joka esiintyi esityksemme alkuosassa.
- 23.3 Tämä esitelmä valmistettiin naispainotteississa merkeissä ja palatkaamme siis niihin merkkeihin. Suomen ydinvoimaprojekti vaatii kaikilta projektin osallistujilta rohkeutta ja päättäväisyyttä ja sitä on kuvassa näkyvällä Arevan pääjohtajalla Anne Lauvergeonilla. Tässä hän on ensimmäisellä vierailullaan Olkiluodossa.
- 24.1 Toivomme, että esitelmämme on herättänyt mielenkiintonne. Edellä kuvaatun kaltaisilla tapahtumilla ei ole loppua näköpiirissä. Jokainen suku-polvi, joka työskentelee ranskalaistoimien yhteistyön merkeissä, jättää historiallisen oman merkkinsä. Toivottavasti tulemme näkemään siellä myös oman puumerkinne.